

Пропозиції
Міністерства освіти і науки України
до проєкту Закону України
«Про внесення змін до Закону України «Про забезпечення організаційно-правових умов соціального захисту дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування» щодо врегулювання деяких питань здійснення державного забезпечення дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, при закінченні закладів освіти»
(реєстр. № 9100-д від 28.07.2023,
н. д. Потураєв М., Скрипка Т. та інші)
(перше читання)

Міністерство освіти і науки України в межах компетенції надає такі зауваження та пропозиції до законопроекту.

1. З метою приведення положень проєкту Закону у відповідність до частин сьомої та восьмої статті 5, статті 16 Закону України «Про професійну (професійно-технічну) освіту», а також урахуваючи наказ МОН від 16.10.2018 № 1109 «Про деякі питання документів про загальну середню освіту», зареєстрований в Мін'юсті 12.11.2018 за № 1279/32731, пропонуємо в абзаці третьому пункту 1 розділу I законопроекту:

після слів «свідоцтва про повну загальну середню освіту» доповнити словами та знаками «довідки про закінчення повного курсу навчання (для осіб з помірними інтелектуальними порушеннями)»;

слова «які за станом здоров'я не можуть одночасно із набуттям професії здобувати повну загальну середню освіту» замінити словами «які здобувають професійні кваліфікації без одночасного здобуття повної загальної середньої освіти»;

слова «свідоцтва про присвоєння робітничої кваліфікації» замінити словами та знаками «диплома кваліфікованого робітника (свідоцтва про присвоєння робітничої кваліфікації)».

Крім того, пропонуємо абзац третій пункту 1 розділу I проєкту Закону доповнити реченням такого змісту:

«Забезпечення одягом, взуттям і м'яким інвентарем, а також одноразовою грошовою допомогою в розмірах, передбачених цією частиною статті, здійснюється також учням, студентам (курсантам), які в період навчання у віці від вісімнадцяти до двадцяти трьох років залишилися без батьків (батьки яких померли/оголошені померлими, загинули або пропали безвісти).».

МОН № 1/151-П-23 від 10.08.2023

Підписав: Лісовий Оксен Васильович

Сертифікат: 3FAA9288358EC00304000000ED323600C71DB500

Дійсний: з 22.03.2023 0:00:00 по 21.03.2025 23:59:59

Водночас вважаємо за доцільне абзаци четвертий та п'ятий пункту 1 розділу I законопроекту виключити, оскільки абзац третій пункту 1 розділу I проекту акта вже буде доповнений відповідною нормою, а норми частини шостої та восьмої статті 8 чинної редакції Закону України «Про забезпечення організаційно-правових умов соціального захисту дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування» не стосуються виплати одноразової грошової допомоги в розмірі шести прожиткових мінімумів.

2. Пунктом 2 розділу II проекту Закону пропонується встановити, що «дітям-сиротам та дітям, позбавленим батьківського піклування, особам з їх числа, учням (студентам, курсантам), які в період навчання у віці від 18 до 23 років залишилися без батьків (батьки яких померли/оголошені померлими, загинули або пропали безвісти), які до набрання чинності цього Закону вступили та навчаються у закладах освіти будь-якого рівня та не отримували одноразову грошову допомогу в розмірі не менше шести прожиткових мінімумів для осіб відповідного віку, така одноразова грошова допомога виплачується після отримання ними свідоцтва про закінчення закладу освіти будь-якого рівня».

Частиною першою статті 10 Закону України «Про освіту» визначено, що невід'ємними складниками системи освіти, крім повної загальної середньої, професійної (професійно-технічної), фахової передвищої, вищої освіти, є, зокрема, і дошкільна, і позашкільна освіта, а також спеціалізована освіта, яка відповідно до статті 21 цього Закону може здобуватися на кількох або всіх рівнях освіти.

Відповідно до частини другої статті 10 Закону України «Про освіту» рівнями освіти є:

- дошкільна освіта;
- початкова освіта;
- базова середня освіта;
- профільна середня освіта;
- перший (початковий) рівень професійної (професійно-технічної) освіти;
- другий (базовий) рівень професійної (професійно-технічної) освіти;
- третій (вищий) рівень професійної (професійно-технічної) освіти;
- фахова передвища освіта;
- початковий рівень (короткий цикл) вищої освіти;
- перший (бакалаврський) рівень вищої освіти;
- другий (магістерський) рівень вищої освіти;
- третій (освітньо-науковий/освітньо-творчий) рівень вищої освіти.

Тобто пунктом 2 розділу II законопроекту пропонується встановити, що виплата одноразової грошової допомоги в розмірі шести прожиткових мінімумів здійснюється після здобуття кожного рівня освіти, починаючи з дошкільної освіти та закінчуючи третім (освітньо-науковим/освітньо-творчим) рівнем вищої освіти.

Оскільки абзацом третім пункту 1 розділу I проекту Закону пропонується визначити, що одноразова грошова допомога в розмірі шести прожиткових мінімумів буде здійснюватися після отримання свідоцтва про повну загальну середню освіту, логічною є також конкретизація тих закладів освіти, які будуть здійснювати таку виплату тим дітям-сиротам та дітям, позбавленим батьківського піклування, особам з їх числа, учням (студентам, курсантам), які в період навчання у віці від 18 до 23 років залишилися без батьків (батьки яких померли/оголошені померлими, загинули або пропали безвісти), які до набрання чинності цим Законом вже отримали свідоцтво про повну загальну середню освіту та продовжують навчання в закладах професійної (професійно-технічної) або фахової передвищої, або вищої освіти.

З огляду на викладене пункт 2 розділу II законопроекту пропонуємо викласти в такій редакції:

«2. Дітям-сиротам та дітям, позбавленим батьківського піклування, особам з їх числа, а також учням (студентам, курсантам), які в період навчання у віці від 18 до 23 років залишилися без батьків (батьки яких померли/оголошені померлими, загинули або пропали безвісти), які до набрання чинності цим Законом отримали свідоцтво про повну загальну середню освіту та продовжують навчання в закладах професійної (професійно-технічної), фахової передвищої, вищої освіти, забезпечення одягом, взуттям і м'яким інвентарем, а також одноразовою грошовою допомогою в розмірах, передбачених частиною сьомою статті 8 Закону України «Про забезпечення організаційно-правових умов соціального захисту дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування», здійснюється такими закладами освіти після завершення навчання за відповідною освітньою (освітньо-професійною) програмою за рахунок бюджету, у якому передбачені відповідні кошти.»

3. Оскільки проектом Закону передбачається, що виплата одноразової грошової допомоги у розмірі шести прожиткових мінімумів буде здійснюватися не тільки випускникам закладів загальної середньої освіти, які отримали свідоцтво про повну загальну середню освіту в цих закладах, а й учням, студентам (курсантам), які здобудуть повну загальну середню освіту в

зкладах професійної (професійно-технічної) та фахової передвищої освіти й отримують свідоцтво про повну загальну середню освіту в цих закладах, але ще не будуть випускниками, оскільки не завершать навчання за відповідною освітньою (освітньо-професійною) програмою, пропонуємо у назві законопроекту слова та знаки «щодо врегулювання деяких питань здійснення державного забезпечення дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, при закінченні навчальних закладів» замінити словами та знаками «щодо врегулювання питання виплати одноразової грошової допомоги в розмірі шести прожиткових мінімумів дітям-сиротам та дітям, позбавленим батьківського піклування».

4. Здійснення фінансування виплат на забезпечення одягом, взуттям і м'яким інвентарем, а також одноразовою грошовою допомогою у розмірі шести прожиткових мінімумів для відповідного віку за рахунок коштів державного бюджету, як це передбачається проектом Закону, потребує внесення змін до бюджетного законодавства, наприклад, передбачення окремої субвенції. Такі зміни, на нашу думку, мають вноситись одночасно із внесенням змін до Закону України «Про забезпечення організаційно-правових умов соціального захисту дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування», оскільки фінансування зазначених вище виплат з державного бюджету законопроектом планується здійснювати вже з 01 січня 2024 року.

Міністр освіти і науки України

Оксен ЛІСОВИЙ